

3.1 Skaitau ir analizuoju Lietuvos Respublikos Konstituciją

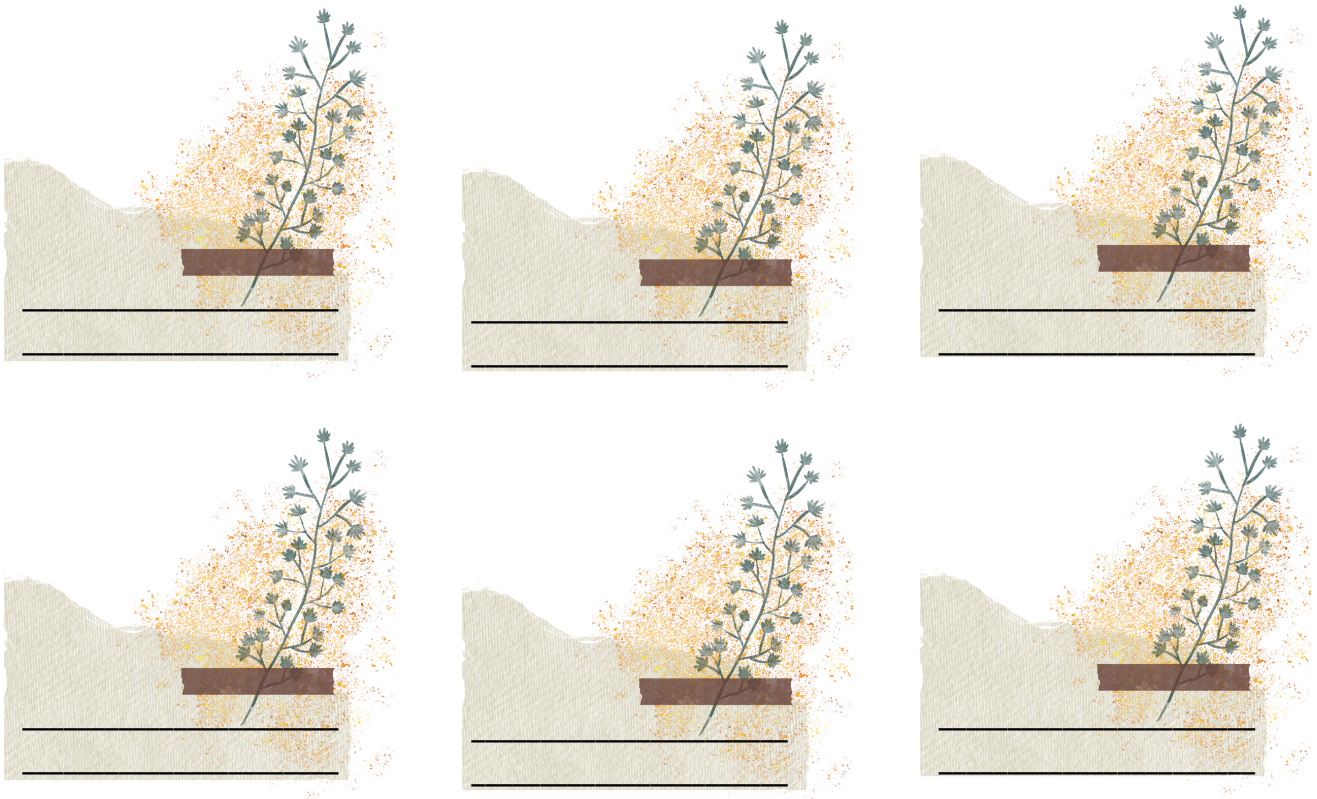
1. Perskaitykite Konstitucijos apibrėžimą ir aptarkite jį su mokytoju (-a).

Konstitucija (lot. *constitutio* – nustatymas) – valstybės Konstitucija, steigiamosios valdžios subjekto – pilietinės tautos – nustatyta ypatinga aukščiausia teisė, kuri nubrėžia ordinarinės teisės sistemos gaires. Pilietinė tauta Konstitucija nustato savo, kaip valstybės bendruomenės, gyvenimo norminį pagrindą, konstituoja (įsteigia) ir įtvirtina valstybę, kaip bendrą visos visuomenės gėrį, kartu apriboja valstybės valdžios galias.

Konstitucija, kaip aukščiausioji teisė, grindžiama universaliosiomis, nekvestionuojamomis vertybėmis – suvereniteto priklausymu tautai, demokratija, pagarba žmogaus teisėms ir laisvėms, jų prigimtiškumo pripažinimu, pilietiškumu, teisės viešpatavimu, teisingumu, valdžios galių ribojimu, valdžios įstaigų priederme tarnauti žmonėms, valdžios atsakomybe visuomenei.

Pagal „Visuotinę lietuvių enciklopediją“

2. Parašykite, kokiomis vertybėmis grindžiama valstybės Konstitucija.

3.1 Skaitau ir analizuoju Lietuvos Respublikos Konstituciją

3. Perskaitykite pateiktus Lietuvos Respublikos Konstitucijos straipsnius ir atsakykite į klausimus.

I SKIRSNIS LIETUVOS VALSTYBĖ

1 straipsnis

Lietuvos valstybė yra nepriklausoma demokratinė respublika.

2 straipsnis

Lietuvos valstybę kuria Tauta. Suverenitetas priklauso Tautai.

3 straipsnis

Niekas negali varžyti ar riboti Tautos suvereniteto, savintis visai Tautai priklausančių suverenių galių.

Tauta ir kiekvienas pilietis turi teisę priešintis bet kam, kas prievarta kėsina į Lietuvos valstybės nepriklausomybę, teritorijos vientisumą, konstitucinę santvarką.

4 straipsnis

Aukščiausią suverenią galią Tauta vykdo tiesiogiai ar per demokratiškai išrinktus savo atstovus.

5 straipsnis

Valstybės valdžią Lietuvoje vykdo Seimas, Respublikos Prezidentas ir Vyriausybė, Teismas.

Valdžios galias riboja Konstitucija.

Valdžios įstaigos tarnauja žmonėms.

6 straipsnis

Konstitucija yra vientisas ir tiesiogiai taikomas aktas.

Kiekvienas savo teises gali ginti remdamasis Konstitucija.

7 straipsnis

Negalioja joks įstatymas ar kitas aktas priešingas Konstitucijai.

Galioja tik paskelbti įstatymai.

Įstatymo nežinojimas neatleidžia nuo atsakomybės.

8 straipsnis

Valstybinės valdžios ar jos institucijos užgrobimas smurtu laikomi antikonstituciniais veiksmais, yra neteisėti ir negalioja.

3.1 Skaitau ir analizuoju Lietuvos Respublikos Konstituciją

9 straipsnis

Svarbiausi Valstybės bei Tautos gyvenimo klausimai sprendžiami referendumu.

Įstatymo nustatytais atvejais referendumą skelbia Seimas.

Referendumas taip pat skelbiamas, jeigu jo reikalauja ne mažiau kaip 300 tūkstančių piliečių, turinčių rinkimų teisę.

Referendumo skelbimo ir vykdymo tvarką nustato įstatymas.

10 straipsnis

Lietuvos valstybės teritorija yra vientisa ir nedalijama į jokių valstybinius darinius.

Valstybės sienos gali būti keičiamos tik Lietuvos Respublikos tarptautine sutartimi, kai ją ratifikuoja 4/5 visų Seimo narių.

11 straipsnis

Lietuvos valstybės teritorijos administracinius vienetus ir jų ribas nustato įstatymas.

12 straipsnis

Lietuvos Respublikos pilietybė įgyjama gimstant ir kitais įstatymo nustatytais pagrindais.

Išskyrus įstatymo numatytus atskirus atvejus, niekas negali būti kartu Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės pilietis.

Pilietybės įgijimo ir netekimo tvarką nustato įstatymas.

13 straipsnis

Lietuvos valstybė globoja savo piliečius užsienyje.

Draudžiama išduoti Lietuvos Respublikos pilietį kitai valstybei, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis nenustato kitaip.

14 straipsnis

Valstybinė kalba – lietuvių kalba.

15 straipsnis

Valstybės vėliavos spalvos – geltona, žalia, raudona.

Valstybės herbas – baltas Vytis raudoname lauke.

Valstybės herbą, vėliavą ir jų naudojimą nustato įstatymai.

16 straipsnis

Valstybės himnas – Vinco Kudirkos „Tautiška giesmė“.

17 straipsnis

Lietuvos valstybės sostinė yra Vilniaus miestas – ilgaamžė istorinė Lietuvos sostinė.

3.1 Skaitau ir analizuoju Lietuvos Respublikos Konstituciją

1. Kas, anot Konstitucijos, kuria valstybę?
2. Kaip tauta ir kiekvienas pilietis turi teisę elgtis, jei kas prievarta kėsina į Lietuvos valstybės nepriklausomybę?
3. Ar, anot Konstitucijos, įstatymų nežinojęs ir juos pažeidęs asmuo gali dėl savo nežinojimo būti atleistas nuo atsakomybės?
4. Kokiu būdu sprendžiami svarbiausi Valstybės ir Tautos gyvenimo klausimai?
5. Kaip įgyjama Lietuvos Respublikos pilietybė?
6. Išrašykite nežinomus žodžius ir juos aptarkite su mokytoju.

Atsakymai

1. _____
_____

2. _____
_____

3. _____
_____

4. _____
_____

5. _____
_____

6. _____
_____

3.1 Skaitau ir analizuoju Lietuvos Respublikos Konstituciją

4. Pasirinkite vieną Lietuvos Respublikos Konstitucijos straipsnį ir jį iliustruokite.

